

**UCHWAŁA NR LIV/534/2023
RADY GMINY MOGILANY**

z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wycinki drzew na terenie Gminy Mogilany

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

**Rada Gminy Mogilany
uchwała, co następuje:**

§ 1.

Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Mogilany dotyczącym petycji z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wycinki drzew na terenie Gminy Mogilany, Rada Gminy Mogilany uznaje petycję za **bezzasadną** z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Mogilany do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Mogilany.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Staszczak

Uzasadnienie

W dniu 27 kwietnia 2023 r. do Rady Gminy Mogilany wpłynęła od Mieszkańca Gminy petycja w sprawie wycinki drzew na terenie Gminy Mogilany.

W treści petycji Wnioskodawca domaga się podjęcia wszelkich przewidzianych prawem działań, zmierzających do powstrzymania już rozpoczętych i zapobieżeniu przyszłych wycinek drzew i całych kompleksów zadrzewionych na terenie Gminy Mogilany.

Wnioskodawca podniósł, że wycinka drzew na wskazanym przez Niego terenie (działki nr 200/5, 210/4, 200/7, 216/2 i kolejne) odbyła się bez wiedzy i zgody organu wykonawczego gminy, który sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy o ochronie przyrody. Przedstawił także własną, wielowariantową analizę zaistniałego przypadku w ujęciu obowiązujących przepisów.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na swoim posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2023 r., wnikliwie zapoznała się z treścią petycji. Następnie Komisja zaznajomiła się z obszernymi wyjaśnieniami Wójta Gminy, w kwestii obowiązujących regulacji prawnych dot. usuwania drzew i krzewów, co przedstawia się jak następuje:

1. Całość regulacji odnoszących się do usuwania drzew lub krzewów opiera się o zasadę, która wprowadza **konieczność uzyskania zezwolenia do dokonania wycinki drzewa lub krzewu**, a to zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm., zw. dalej - u.o.p.).

2. **Ustawodawca pozwala odstąpić od zasady nakazującej chronić drzewa przed wycięciem**. Stosownie do normy z art. 83 ust. 1 u.o.p. ma to miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnych, jeżeli wymaga tego uzasadniony interes wnioskodawcy, w szczególności znajdujący odbicie w okolicznościach podanych w przepisie art. 125 pkt 3 u.o.p., czyli jeśli podyktowane jest to wymogami racjonalnej gospodarki, rozumianymi jako umożliwienie korzystania z nieruchomości gruntowej zgodnie z jej przeznaczeniem.

3. **Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt**, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - wojewódzki konserwator zabytków.

4. **Zgodnie z art. 83f ust.1 u.o.p. obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcia drzewa nie stosuje się m. in. do:**

- krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²;
- drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
 - a) 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
 - b) 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
 - c) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew;
- drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
- drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach w rozumieniu [ustawy](#) z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni;
- drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych;
- prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia;
- drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty (...).

5. Zgodnie z art. 83f ust. 4 u.o.p. w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3a, **właściciel nieruchomości jest obowiązany dokonać zgłoszenia do organu**, o którym mowa w art. 83a ust. 1, **zamiaru usunięcia drzewa**, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza:

- 1) 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
- 2) 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
- 3) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Nowelizacja w/w ustawy obowiązująca od dnia 17 czerwca 2017 r. utrzymała prawo właściciela nieruchomości - osoby fizycznej do usuwania wszystkich drzew rosnących na terenie stanowiącym jego własność, jeżeli wycinka nie jest związana z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Jedynym ograniczeniem jest obowiązek zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew. Drzewa mogą zostać usunięte, jeżeli organ nie zgłosi sprzeciwu, **przy czym przesłanki organu do zgłoszenia sprzeciwu zostały enumeratywnie wskazane w art. 83f ust. 14 i 15 u.o.p.**

W konsekwencji powyższego organ nie może sprzeciwić się usunięciu drzew zdrowych, cennych przyrodniczo, które nie kolidują z planowanymi inwestycjami niezwiązanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą, jeżeli nie zachodzi któryś z przypadków wskazanych w art. 83f ust. 14 i 15 u.o.p.

Zgodnie z poglądami wyrażonymi w komentarzu Krzysztofa Gruszeckiego do ustawy o ochronie przyrody (LEX/el. 2020 - komentarz, wyd. II stan prawny: 14 kwietnia 2020 r.), a które Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie aprobuje, wynika, że "zgodnie z postanowieniami **art. 2 ust. 1** ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych - **gruntami rolnymi w rozumieniu ustawy są grunty określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne**".

Podstawowym sposobem ochrony gruntów rolnych jest ich właściwe zagospodarowanie, które będzie przeciwdziałało procesom degradacji wynikającym z braku przeprowadzania niezbędnych zabiegów agrotechnicznych.

Potwierdzeniem sposobu użytkowania charakteru konkretnego gruntu jest jego wpis do ewidencji gruntów rolnych i leśnych prowadzonej na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne".

Zgodnie zaś z postanowieniami art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrona gruntów rolnych polega na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi.

Oznacza to w praktyce, że każdy posiadacz nieruchomości rolnej powinien podejmować w pierwszej kolejności działania zmierzające do utrzymania jej we właściwym stanie, którego standardem jest sposób zagospodarowania nieruchomości wynikający z ewidencji gruntów.

Jednym z takich działań może być usuwanie drzew kolidujących z działalnością rolniczą. Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania użytków rolnych we właściwym stanie, w żaden sposób nie zmienia również uchwalenie dla danego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tu nadmienić należy, że przedmiotowe działki są przeznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego – w całości, pod budowę. Jednakże, jak wynika z postanowień art. 35 ustawy o planowaniu przestrzennym, uchwalenie planu miejscowego nie wyklucza dotychczasowego sposobu korzystania z nieruchomości (w tym konkretnym przypadku - na cele rolnicze).

Dlatego też podjęcie działań zmierzających do utrzymania użytków rolnych we właściwym stanie, już po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w żadnym razie nie może być traktowane jako pozostające z nim w sprzeczności.

Na gruncie obowiązujących przepisów oraz po wysłuchaniu wyjaśnień Wójta Gminy Mogilany – Komisja Skarg, Wniosków i Petycji dokonała następujących ustaleń.

Każdy złożony do urzędu wniosek z zakresu usunięcia drzew lub krzewów, Wójt Gminy Mogilany rozpatruje, zgodnie z powyższymi przepisami. Działania Wójta w zakresie usuwania drzew i krzewów są ograniczone, bowiem jeśli mamy do czynienia z gruntami, które są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pod tereny inwestycyjne i będzie tam realizowana inwestycja, to sprzeciw może być tylko wydany co do drzew, które są pomnikami przyrody. Niestety, na terenie wskazanym w petycji - pomników przyrody nie ma.

Wskazane grunty, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, mają charakter użytków rolniczych, co daje jej właścicielowi możliwość przywrócenia do stanu ewidencyjnego, jeśli do tej pory nie były to tereny utrzymane w dobrej kulturze, czyli doszło do zasiania tam samosiejek. Potwierdzeniem powyższego jest np.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie (LEX nr 3152988) - WSA II SA/Kr 931/19 dot. podejmowania działań zmierzających do utrzymania użytków rolnych we właściwym stanie. Aktualna teza wyroku brzmi : „**Każdy posiadacz nieruchomości rolnej powinien podejmować w pierwszej kolejności działania zmierzające do utrzymania jej we właściwym stanie, którego standardem jest sposób zagospodarowania nieruchomości wynikający z ewidencji gruntów. Dlatego też podmiot władający nieruchomością rolną zobowiązany jest do podejmowania działań mających na celu jej utrzymanie we właściwym stanie zagospodarowania lub przywrócenia takiego stanu. Jednym z takich działań może być usuwanie drzew kolidujących z działalnością rolniczą**".

W petycji poruszono także kwestie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, decyzja środowiskowa wydawana jest w oparciu o ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1029 z późn. zm. dalej u.o.o.ś.). Aby była ona wymagana, muszą zachodzić przesłanki art. 71 ust. 2 i art. 72 ust. 1 u.o.o.ś.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 u.o.o.ś. uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) zawarto wyliczenie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przy czym w przepisie art. 72 ust. 1 u.o.o.ś. ustawodawca wyliczył 28 przypadków, w których jest wymagane wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. **W tym enumeratywnym, zamkniętym katalogu nie wymieniono wydania zezwolenia na usunięcie drzew.**

Ustawodawca w art. 71 u.o.o.ś. wskazał, jakiego rodzaju realizacja przedsięwzięć będzie musiała zostać poprzedzona wydaniem takiej decyzji.

W celu prawidłowego ustalenia zakresu przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych niezbędne jest łączne uwzględnienie art. 71 i art. 72 u.o.o.ś. Z treści tych przepisów wynika, że organ właściwy do wydania takiej decyzji nie ma swobody kwalifikacji przedsięwzięć w zakresie obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. **W związku z tym wydanie decyzji w tych przypadkach, gdy nie jest ona wymagana, skutkować będzie tym, że obarczona będzie wadą nieważności** wymienioną w art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

Ponadto jak ustalono, w sprawie wycinki drzew przywołanej w piśmie, w ramach posiadanych kompetencji, czynności podjął również Komisariat Policji w Świątnikach Górnych.

Przedstawiając powyższe nietrudno zauważyć, że możliwości Rady Gminy Mogilany w zakresie zareagowania na kwestię wycinki drzew na terenie wskazanym przez Wnioskodawcę, są ograniczone. Ingerencja w prawo własności nie jest możliwa. Plan zagospodarowania przestrzennego w całości przeznaczyl wskazane działki pod budowę.

Wobec powyższego **petycję należy uznać za bezzasadną.**

Rada Gminy Mogilany akceptuje stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i rozstrzyga petycje w sposób wskazany w uchwale.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Staszczak